

Το μανιφέστο της χαρούμενης παιδικής ηλικίας

Σχολείο, φροντιστήρια, κολυμβητήριο, χορός....

Στην προσπάθεια να τα χωρέσουμε όλα στο πρόγραμμα τελικά καταφέραμε να δημιουργήσουμε μια γενιά από κουρασμένα παιδιά! Μήπως να ρίχναμε λίγο τους ρυθμούς;

Στο βιβλίο του, το «Μανιφέστο της χαρούμενης παιδικής ηλικίας», ο συγγραφέας Καρλ Ονορέ μάς προτρέπει να σώσουμε την παιδική ηλικία από τις υπερβολές του 21ου αιώνα, υπενθυμίζοντας μας τα προτερήματα του slow downing.

«Τα παιδιά είναι ευτυχισμένα όταν είναι απασχολημένα με δραστηριότητες που αγαπούν, αλλά η υπερβολική δραστηριότητα μπορεί να τα κάνει δυστυχισμένα», λέει ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Καρλ Ονορέ στο Μανιφέστο της χαρούμενης παιδικής ηλικίας, που έχει μεταφραστεί σε 16 γλώσσες και έχει ήδη γίνει ύμνος του «κινήματος των χαλαρών γονιών».

Χαλαροί, αλλά με όρια

Αν και θιασώτης της χαλαρής αντιμετώπισης, ο Καρλ Ονορέ επιμένει πολύ στα όρια. Το «όχι» δεν κάνει ποτέ κακό στα παιδιά. Πολλές φορές οι γονείς διαθέτουν χρόνο, χρήμα κι ενέργεια, ώστε το παιδί να φτιάξει ένα καταπληκτικό βιογραφικό, αλλά είναι μαλθακοί στο θέμα της πειθαρχίας. Είναι πιο εύκολο να λέμε «ναι» σε άλλη μία ώρα Nintendo ή σε ένα ασυγύριστο δωμάτιο. Όμως, τα παιδιά χρειάζονται και πειθαρχία και σταθερότητα. Ο σταθερός έλεγχος, που δεν περιορίζει τις ευκαιρίες για πειραματισμό και επιτρέπει την αυθόρμητη έκφραση, σχετίζεται με την ανεξαρτησία του παιδιού. Πειθαρχία σημαίνει διδασκαλία, όχι τιμωρία. Η σταθερή πειθαρχία που αφορά σημαντικά ζητήματα δεν αποτελεί απειλή για την προσωπικότητα του παιδιού, ίσα-ίσα, είναι μέρος της πορείας του προς την αυτογνωσία.

Οι βασικές αρχές για μια χαρούμενη παιδική ηλικία

Ακούστε και παρατηρήστε τα παιδιά σας. Ένα παιδί δεν είναι εργασιακό πλάνο ή προϊόν, αλλά ούτε τρόπαιο, αγώνας ταχύτητας ή έργο τέχνης. Ένα παιδί είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα, που ετοιμάζεται να πρωταγωνιστήσει στη δική του ζωή.

Μην τα επιβαρύνετε με τις δικές σας προσδοκίες. Πολλές φορές, εξηγεί ο Ονορέ, κάτω από ένα πιεστικό πρόγραμμα κρύβονται οι υπερβολικές γονεϊκές προσδοκίες. Τα κρατάμε απασχολημένα για να μην μπλέξουν με κακές παρέες, τα κλείνουμε στο σπίτι για να μην κρυολογήσουν ή χτυπήσουν, τα τρέχουμε στην πισίνα επειδή εμείς δεν μάθαμε ποτέ κολύμπι. Γιατί θα πρέπει κοινωνικά να κάνουμε ό,τι και οι άλλοι; Αν απλά αφήναμε τα παιδιά μας να ανακαλύψουν ποια είναι, χωρίς να τους επιβάλλουμε να γίνουν όπως εμείς θέλουμε; Θα είναι ωραίο να «κοιτούν πίσω» και να θυμούνται μια χαρούμενη παιδική ηλικία.

Δώστε τους ελεύθερο χρόνο. Στην τέλεια εικόνα μιας ισορροπημένης παιδικής ηλικίας, θα έπρεπε το παιδί, αφού ασχοληθεί με το σχολείο του και κάνει τα μαθήματά του, να έχει αρκετό ελεύθερο χρόνο για να παίξει. Όμως, για πολλά παιδιά της εποχής μας η εικόνα αυτή είναι ένα άπιαστο όνειρο, αφού οι εξωσχολικές δραστηριότητες τους στερούν τον ελεύθερο χρόνο. Τα παιδιά δεν εκφράζουν την κούρασή τους με λόγια. Τη δείχνουν «όντας αλλού» κατά τη διάρκεια του μαθήματος, είτε αυτό είναι στο σχολείο είτε εκτός αυτού. Βλέπουμε πολλές φορές τα παιδιά να γίνονται αδιάφορα ακόμα και για δραστηριότητες που τους αρέσουν, π.χ. αθλητικές ή καλλιτεχνικές. Τα κουρασμένα παιδιά δεν καταλαβαίνουν, δεν προσπαθούν, δεν σκέφτονται...Αποτέλεσμα; Να μην αναπτύσσουν καμιά σχέση ευχαρίστησης με τη γνώση, η τον αθλητισμό.

Προτρέψτε τα να παίζουν. Το παιχνίδι δεν απελευθερώνει μόνο ενέργεια, αλλά τα βοηθά να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους. Το παιχνίδι, μάλιστα, στη φύση είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για να αποκτήσουν μια εικόνα του κινδύνου. Μία από τις πρωταρχικές λειτουργίες του παιχνιδιού είναι η προπαρασκευή του παιδιού για την ενηλικίωση. Το καλό παιχνίδι θέτει τις βάσεις για την άρτια ανάπτυξη του παιδιού και καλύπτει ένα μεγάλο εύρος ικανοτήτων, όπως αισθητικές, κινητικές, νοητικές και κοινωνικές. Και βέβαια δεν πρέπει ποτέ να παραβλέπουμε το σημαντικότερο σκοπό αυτής της δραστηριότητας που λέγεται παιχνίδι: την ευχαρίστηση του παιδιού.

Μάθετέ τους να ρισκάρουν. Είναι πολύ δύσκολο για ένα γονιό να αφήσει το παιδί του να εκτεθεί σε κινδύνους. Όταν, όμως, η κατάσταση είναι ελεγχόμενη, το ρίσκο μπορεί να του διδάξει πολλά. Αν δεν το αφήσετε να πέσει, πώς θα ξανασηκωθεί;

Εκπαιδεύστε τα να αγαπούν τη φύση. Αφήστε το παιδί να παίξει στον κήπο, με τα χρώματα στο πάρκο, φυτέψτε μαζί του ένα λουλούδι στο μπαλκόνι, παρακινήστε το για έναν Κυριακάτικο περίπατο, εκπαιδεύστε το ώστε να αναγνωρίζει τα φυτά και τα δέντρα. Μην κλείνετε το παιδί στο σπίτι. Αναμφίβολα οι καιροί έχουν αλλάξει και το να αφήνουμε τα παιδιά ελεύθερα να παίζουν έξω εγκυμονεί κινδύνους. Με το να εγκλωβίζονται όμως στο σπίτι, στερούνται πολλά. Εκμεταλλευτείτε τα πάρκα ή τις πλατείες της γειτονιάς σας. Ξαπλώστε παρέα κάτω από ένα δέντρο και απλώς αφουγκραστείτε τους ήχους. Αφήστε στην άκρη φράσεις του τύπου «Θα λερώσεις τα ρούχα σου» (πάρτε μία δεύτερη αλλαξιά μαζί σας) ή «Μην τρέχεις, θα χτυπήσεις» (και ένα φαρμακείο χρειάζεται). Δώστε του τη δυνατότητα να διασκεδάσει και διασκεδάστε κι εσείς μαζί του. Έτσι, όλοι θα ανυπομονείτε για την επόμενη βόλτα σας, εκδρομή ή ταξίδι.

Περιορίστε την τηλεόραση. Με την τηλεόραση, δεν υπάρχει αλληλεπίδραση. Ένα άτομο

παρακολουθεί να συμβαίνουν πράγματα έξω από αυτό. Αν δεν μπορείτε να του τη στερήσετε, προσπαθήστε να παρακολουθείτε κάποιες εκπομπές μαζί του, να του εξηγείτε τι συμβαίνει. Μην το αφήνετε να παρακολουθεί ανεξέλεγκτα διαφημίσεις ή εκπομπές για ενήλικους.

Καθίστε μαζί στο τραπέζι. Μια πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τα βρετανικά Πανεπιστήμια του Έσεξ και της Οξφόρδης, σε 40.000 οικογένειες, κατέληξε πως τα παιδιά που μεγαλώνουν σε παραδοσιακές και ευτυχισμένες οικογένειες, έχοντας κοντά τους και τους δύο γονείς τους και τρώγοντας τακτικά μαζί τους, είναι πιθανότερο να έχουν αργότερα ευτυχισμένες ζωές. Συμπέρασμα; Τα παιδιά, περισσότερο από οποιαδήποτε δραστηριότητα, χρειάζονται την οικογενειακή εστία. Και περισσότερο από το στίβο και το εργαστήριο δημιουργικής απασχόλησης, χρειάζονται χρόνο με τους γονείς τους.

Με τη συνεργασία της Μαρίας Σκαπέρα (Μ.Εδ. ψυχολογίας - εκπαιδευτική σύμβουλος)

Πηγή: ipaideia.gr